

Załącznik do uchwały 2017
Rady Gminy Kobylanka z dnia 25 maja 2017 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE KOBYLANKA
na lata 2017 - 2019**

Kobylanka , 2017 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań	5
2. Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.....	5
3. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Kobylanka.....	6
4. Analiza SWOT.....	13
5. Zasoby instytucjonalne gminy Kobylanka.....	15
6. Dane dotyczące Programu.....	16
7. Cele Programu.....	17
8. Realizacja Programu.....	18
9. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	20
10. Monitoring i ewaluacja Programu	21
11. Podsumowanie.....	21

Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt.1 w/cyt. Ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy.

Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy. Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim jak i międzynarodowym. Art.18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że małżeństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wielo - problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Niniejszy program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodzina na terenie gminy Kobylanka. Efekty realizacji programu zależą w głównej mierze od zaangażowania i współpracy osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, jak również od sytuacji finansowej gminy Kobylanka oraz pozyskiwanych środków pozabudżetowych. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Realizując „Gminny program wspierania rodziny w gminie Kobylanka na lata 2017– 2019” należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.),
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz.930),
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
4. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm),
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 583).
6. Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r., poz. 157)

2. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 pomoc rodziny

wspierającej ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 zadania ministra właściwego do spraw rodziny ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

3. Diagnoza społeczno – demograficzna gminy Kobyłanka

Gmina Kobyłanka jest gminą wiejską z funkcjami podmiejskimi. Biorąc pod uwagę obecny kształt województwa zachodniopomorskiego, gmina Kobyłanka położona jest w jego zachodniej części granicząc z następującymi jednostkami administracyjnymi:

- a. od zachodu z miastem Szczecin,
- b. od południowego zachodu z gminą Stare Czarnowo,
- c. od wschodu i południowego wschodu z gminą Stargard Szczeciński,
od północy z gminą Goleniów.

Powierzchnia gminy Kobyłanka wynosi 122 km² i obejmuje 10 sołectw: Bielkowo, Cisewo, Jęczydół, Kobyłanka, Kunowo, Motaniec, Morzyczyn – Zieleniewo, Niedźwiedź, Rekowo, Reptowo.

Podstawą do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 - 2019 jest charakterystyka społeczno – demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobyłance.

Poniższa tabela uwzględnia dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców gminy Kobyłanka z podziałem na płeć oraz wiek mieszkańców.

Tabela nr. 1 Sytuacja demograficzna

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA			
	2014	2015	2016
Ogółem	4905	4923	5011
KOBIETY			
Ogółem	2477	2412	2502
Wiek 0-17	481	482	468
Wiek produkcyjny	1515	1540	1680
Wiek emerytarny	481	524	354
MEŻCZYŻNI			
Ogółem	2428	2511	2509
Wiek 0-17	493	515	532
Wiek produkcyjny	1735	1765	1802
Wiek emerytarny	200	231	175

Źródło: Opracowanie własne GOPS Kobyłanka

Tabela nr. 2 Rynek pracy

SYTUACJA NA RYNKU PRACY			
	2014	2015	2016
Bezrobotni ogółem	194	168	140
Bezrobotni długotrwale ogółem	103	92	81
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	26	24	29

Źródło: Opracowanie własne GOPS Kobylanka

Analiza danych zawartych w powyższej tabelach, a dotyczących lat 2014– 2016, pozwala wysunąć następujące wnioski **w obszarze demograficznym:**

- wzrost liczby mieszkańców gminy Kobylanka (o 106 osób w 2016 r. w stosunku do 2014 r. tj. 2,16%); tendencja ta spowodowana jest w głównej mierze napływem nowych mieszkańców, osiedlających się na terenie naszej gminy;
- ogólnej liczba osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zmalała (o 54 osoby mniej w 2016 r. w stosunku do 2014 r. tj. 27,8%);
- liczba osób bezrobotnych ogółem z prawem do zasiłku wzrosła o 5 osób w 2016 r. w stosunku do 2015 r. tj. 20,8%

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Problemy społeczne w gminie Kobylanka rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, ze szkołami, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie,

kuratorami sądowymi, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez:

- wymianę informacji i doświadczeń,
- realizację i uczestnictwo we wspólnych projektach finansowanych z funduszy unijnych,
- działania informacyjne lub promocyjne dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- szkolenia pracowników

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku gmina liczyła 5011 mieszkańców, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą łącznie 241 rodzin, co stanowiło 384 osoby w rodzinie.

Poniższe tabele (nr 3 i 4) obrazują liczbę rodzin objętych pomocą społeczną w 2016 r oraz powody przyznawania pomocy

Tabela nr. 3 Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Rodziny ogółem	189	169	241	414	354	384
Rodziny z dziećmi ogółem	67	54	58	263	212	233
Rodziny niepełne ogółem	21	16	18	60	50	60
Rodziny emerytów i rencistów	13	23	24	13	48	47

Źródło: Opracowanie własne GOPS Kobyłanka

Tabela nr. 4 Powody przyznawania pomocy finansowej w 2016 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinie		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Bezrobocie	114	112	114	229	227	229
Niepełnosprawność	18	21	21	32	35	27
Długotrwała lub ciężka choroba	40	46	48	64	71	73
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	6	7	7	17	22	20
W tym rodziny niepełne	6	6	7	17	18	20
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	15	16	30	72	76
Alkoholizm	10	10	11	10	10	11
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	5	3	5	5	3
Bezdomność	5	4	7	5	4	7

Zródło: Opracowanie własne GOPS Kobyłanka

Jak wynika z powyższych danych wśród osób ubiegających się o wsparcie finansowe w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. Kolejną przyczyną, z powodu której mieszkańcy gminy Kobyłanka zwracali się o pomoc finansową była długotrwała choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Skala oraz różnorodność przyczyn udzielania pomocy przez GOPS świadczą o tym, jak ważne jest wspieranie rodziny kompleksowymi działaniami o charakterze profilaktycznym, zapobiegającym sytuacjom kryzysowym.

Informacje o rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze w pierwszej kolejności trafiają do GOPS, a proces wsparcia rozpoczyna wywiad środowiskowy przeprowadzany przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania, połączony z analizą sytuacji rodziny w kontekście udzielenia pomocy. Z powyższych czynności wynikają zadania dla pracownika socjalnego, które powinny zmierzać do stworzenia odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w jego biologicznej rodzinie i zapobieganiu umieszczenia go w pieczy zastępczej.

Tabela nr. 5 Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

ROK	2014	2015	2016
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	6	10	7
Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta	12	21	19
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne GOPS Kobyłanka

Tutejszy Ośrodek zatrudnia 1 asystenta rodziny na pełny etat. Liczba rodzin, z którymi może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu rodzin. W Gminie Kobyłanka ze wsparcia asystenta rodziny w 2016r. korzystało 7 rodzin. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Tabela nr. 6 Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w poszczególnych latach oraz koszty, do których Gmina Kobylanka została zobligowana ustawą o wspieraniu rodziny i system pieczy zastępczej

ROK	2014	2015	2016
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	8	8	8
Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	4 938,14 (5 osób)	16 906,87 (5 osób)	19 758,36 (5 osób)

Zródło: Opracowanie własne GOPS Kobylanka

Głównym celem wspierania rodziny była i jest poprawa funkcjonowania rodziny w zakresie wypełniania roli opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach wymagających wsparcia asystenta, prowadzona była praca mająca na celu rozwiązanie problemów opiekuńczo-wychowawczych i socjalno-bytowych. Praca pracownika socjalnego i asystenta rodziny w rodzinach problemowych spowodowała, że funkcjonowanie niektórych rodzin na wielu płaszczyznach poprawiło się m.in. poprzez pracę z rodziną w formie pomocy terapeutycznej, podjęcie leczenia odwykowego i złożenie wniosku o objęcie dzieci dożywianiem.

Po przyjęciu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance podejmie działania w kierunku pozyskania jednej rodziny do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, poprzez ogłoszenia i rozmowy ze szkołami, pedagogami, proboszczami parafii z terenu gminy Kobylanka, w celu poprawy funkcjonowania rodzin w środowisku rodzinnym, społecznym i zawodowym.

Dalszym krokiem będzie weryfikacja rodzin, polegająca na uzyskaniu ich zgody na pełnienie funkcji rodziny wspierającej, a następnie na przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, które są podstawą do wydania przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylance opinii na temat ich funkcjonowania. Ostatnim etapem przed podpisaniem umowy z rodziną wspierającą będzie szkolenie, podczas którego szczegółowo zostaną omówione zasady współpracy rodziny wspierającej z rodziną wspieraną i asystentem rodziny, a także zasady finansowania pomocy udzielanej przez rodzinę wspieraną.

4. Analiza SWOT

Aby zaprojektować skuteczne cele i działania na rzecz dziecka i rodziny, do dopełnienia obszaru diagnostycznego gminy w tym zakresie posłużono się analizą SWOT. Przeanalizowano obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazano na zewnętrzne warunki i procesy, które wpływają, lub w najbliższym czasie będą wpływać na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobylanka do 2020 r.</p> <p>Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego</p> <p>Aktywna działalność GKRPA i Punktu Konsultacyjnego</p> <p>Baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności, GOPS, policja, sąd, PCPR)</p> <p>Oferta sportowa, kulturalno-oświatowa, dobra baza lokalowa (świetlice, boiska, GOK ,Biblioteka)</p> <p>Uruchomienie placówki wsparcia dziennego dla dzieci do 15 grudnia 2017 roku.</p> <p>Pozyskiwanie rodzin wspierających (</p> <p>Funkcjonowanie placówki służby zdrowia na terenie gminy</p> <p>Dobra baza oświatowa na terenie gminy</p> <p>Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny</p> <p>Wsparcie asystenta rodziny w rodzinach dysfunkcyjnych</p>	<p>Wzrost liczby zadań zleconych samorządom gminnym – ograniczenie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę</p> <p>Brak dostatecznej infrastruktury społecznej: mieszkań chronionych i socjalnych, żłobków itp</p> <p>Oslabienie funkcji rodzicielskich i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych</p> <p>Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych</p> <p>Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych</p> <p>Brak współdziałania rodziców w zakresie edukacji dzieci</p> <p>Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Polityka państwa przyjazna rodzinom</p> <p>Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych</p> <p>Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Utworzenie dziennego ośrodka wsparcia na terenie gminy</p> <p>Zapobieganie niewydolności rodziny poprzez spotkania rodziców z psychologiem, pedagogiem</p> <p>Realizacja projektów edukacyjno-wychowawczych ukierunkowanych na zapobieganie i niwelowanie agresji wśród dzieci</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia</p> <p>Zwiększanie monitoringu zachowań niepożądanych wśród uczniów</p> <p>Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę</p> <p>Rozszerzenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy</p> <p>Poprawa funkcjonowania opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy (żłobki, kluby dziecięce)</p> <p>Promocja zachowań prorodzinnych i realizacja programów osłonowych na rzecz rodziny</p>	<p>Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia”</p> <p>Rozszerzenie zjawisk patologicznych (agresja, przemoc, uzależnienia)</p> <p>Moda na „wychowanie bezstresowe” – bez zasad i wymagań</p> <p>Konsumpcyjny styl życia</p> <p>Oslabienie wartości rodzinnych, zanik więzi rodzic-dziecko</p> <p>Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców</p> <p>Rozszerzenie kręgów ubóstwa (również wśród rodzin pracujących)</p> <p>Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej – zjawisko „dziedziczenia biedy”</p> <p>Ograniczenia środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów</p> <p>Brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej</p> <p>Polaryzacja społeczeństwa – zwiększenie dystansu pomiędzy biednymi a bogatymi</p> <p>Emigracja zarobkowa</p> <p>Starzenie się społeczeństwa</p>

5. Zasoby instytucjonalne gminy Kobylanka

W gminie Kobylanka działają następujące instytucje/organizacje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny:

a) **baza oświatowa gminy Kobylanka** - w roku szkolnym 2015/2016 w gminie Kobylanka funkcjonowały 2 przedszkola niepubliczne: (Niepubliczne Przedszkole „Nutka” w Kobylance, Niepubliczne Przedszkole „Małe Talenty” w Zieleniewie); 3 publiczne szkoły podstawowe: (Szkoła Podstawowa w Kobylance, w Kunowie, w Reptowie w tym gimnazjum);

b) **Urząd Gminy w Kobylance**, zajmuje się m.in. wyprawką szkolną, organizacją dowozu dzieci do szkół.

c) **Gminna Biblioteka Publiczna** w Kobylance, oprócz bogatego księgozbioru oraz dostępem do komputera, Biblioteka zapewnia kąciak do czytania dla dzieci.

d) **Gminny Ośrodek Kultury** w Kobylance, który kładzie nacisk na rozwój szeroko pojętej kultury. GOK prowadzi cykliczne zajęcia dla najmłodszych dzieci, młodzieży gimnazjalnej oraz dorosłych, a także organizuje imprezy plenerowe i wydarzenia sportowe. W strukturach GOK funkcjonują Koła Gospodyń Wiejskich oraz Zespoły Regionalne, których zadaniem jest kultywowanie lokalnych tradycji.

e) **Placówka służby zdrowia** – na terenie gminy funkcjonuje niepubliczny ośrodek zdrowia zatrudniający czterech lekarzy medycyny rodzinnej oraz dwie pielęgniarki (w tym jedna środowiskowa),

f) **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance** – realizuje zadania ustawy o pomocy społecznej (przyznawanie i wypłatę zasiłków, pracę socjalną, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizację społeczno- zawodową rodzin dysfunkcyjnych, oraz zadania m.in. z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (m.in. wsparcie asystenta rodziny). W strukturze GOPS funkcjonuje również Punkt Konsultacyjny, który realizuje zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

g) **Inne** – w działania na rzecz rodziny włączają się również organizacje pozarządowe – stowarzyszenia, parafie, jednostki OSP, kluby sportowe.

6. Dane dotyczące Programu

Miejsce realizacji programu	Gmina Kobylanka
Adresaci programu	Rodziny wychowujące dzieci oraz przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą, problemem uzależnień na terenie gminy Kobylanka.
Koordinator programu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance
Realizatorzy programu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance 2. Placówki Oświatowe z terenu gminy Kobylanka 3. Policja 4. Służba zdrowia 5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylance 6. Zespół Interdyscyplinarny 7. Kuratorzy zawodowi i społeczni 8. Organizacje pozarządowe 9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie. 10. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Stargardzie.
Źródła finansowania programu	Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są: - budżet państwa, - budżet gminy, - środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

7. Cele Programu

Misja:

Każda społeczność w której warto żyć musi tworzyć sieć ludzi dobrej woli- wspierających siebie nawzajem. Chrońmy i wzmacniamy rodzinę dla dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Cel główny:

Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Kobylanka.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
  - pomoc finansowa,
  - pomoc rzeczowa,
  - poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym
  - objęcie dożywianiem dzieci tego wymagających,
  - ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego
  - monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny.
2. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez współpracę z asystentem rodziny.
3. Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną.
4. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywróceniu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym.
5. Utworzenie placówki wsparcia dziennego.
6. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

8. Realizacja Programu

Zadania	Realizatorzy partnerzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin realizacji
Zapewnienie pomocy finansowej rodzinom zagrożonym ubóstwem	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą	2017-2019
Zapewnienie pomocy rzeczowej potrzebującym rodzinom (w tym z Banku Żywności)	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą rzeczową	2017-2019
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłku w szkole	GOPS, Szkoly	Liczba osób objętych dożywianiem	2017- 2019
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	GOPS,UG Szkoly	Liczba wspieranych osób	do 30.09 każdego roku
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	GOPS	Liczba wspieranych osób	01.09 do 30.06 każdego roku
Organizacja wypoczynku, kolonii, obozów dla dzieci młodzieży z rodzin zagrożonych dysfunkcyjnością.	GOPS, GKRPA Szkoly	Rodzaje wypoczynku liczba osób, którym zapewniono wypoczynek	lipiec, sierpień każdego roku
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo wychowawczym Polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.	GOPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalną	2017- 2019
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego prawnego psychologicznego i terapeutycznego z zakresu uzależnień jak również działalności informacyjnej i edukacyjnej	GOPS, GKRPA, Szkoly	Liczba udzielonych porad Rodzaje działalności	3 razy w miesiącu psycholog, 1 raz w miesiącu terapeuta, 1 raz w miesiącu prawnik
Realizacja programów, warsztatów szkoleń profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców dzieci	GOPS, GKRPA, szkoly	Przykłady realizowanych programów, warsztatów,	2017-2019

Promowanie rodzinnej integracji	GOPS,UG Szkoły, GKRPA, GOK	Przykłady działań	2017-2019
Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeby)	GOPS, Szkoły	Liczba zorganizowanych grup wsparcia	2017-2019
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w rodzinie zastępczej, w rodzinnym w których rodzice (opiekunowie) pozostają bez pracy, w ramach projektów POKL	Institucje realizujące projekty POKL	Rodzaje działań liczba osób objętych działaniami	2017-2019
Upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo (strony internetowe, ogłoszenia itp.)	GOPS, UG GKRPA, Szkoły, Ośrodek Zdrowia, Policja	Rodzaj i forma informacji	2017-2019
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z terenu i spoza terenu gminy w zakresie wspierania rodziny	GOPS,GK RPA, Policja, Szkoły	wymiana informacji i doświadczeń, realizacja , uczestnictwo we wspólnych projektach itp.	2017-2019
Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	GOPS, GKRPA, Szkoły, Policja	Rodzaje kursów, szkoleń warsztatów	2017-2019
Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych wsparciem asystenta rodziny	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta	2017-2019
Przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	GOPS, Policja, GKRPA Szkoły	rodzaje podejmowanych działań	2017-2019
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia	GOPS, POLICJA,	liczba monitorowanych	2017-2019

terapii przez rodziców ze środowisk zagrożonych	GKRPA	środowisk	
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej	GOPS, Ośrodek Zdrowia Szkoły	liczba monitorowanych dzieci	2017-2019
Sprawowanie nadzoru kuratorskiego w rodzinach z ograniczonym prawem wykonywania władzy rodzicielskiej	Kuratorzy zawodowi społeczni	liczba rodzin objętych nadzorem	2017-2019
Współfinansowanie pobytu dziecka w domu dziecka placówce opiekuńczo-wychowawczej itp.	GOPS	Liczba umieszczonych dzieci	2017-2019

9. Przewidywane efekty realizacji Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- przeciwdziałanie kryzysom w rodzinie,
- zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- stworzenie dobrze skoordynowanego i skutecznego systemu wsparcia dziecka i rodziny
- poprawa funkcjonowania rodziny w celu stworzenia odpowiednich warunków umożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej

10. Monitoring i ewaluacja Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności.

Po zakończeniu pracy asystenta z rodziną, rodzina w dalszym ciągu będzie monitorowana przez pracownika socjalnego i pedagoga szkolnego. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylance przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Programu w terminie do 31 marca każdego roku.

11. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Kobylanka na lata 2017-2019 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina która samodzielnie rozwiązuje własne problemy.

Aby podjąć temu wyzwaniu niezbędna jest ścisła współpraca i zaangażowanie wielu instytucji i podmiotów (w ramach ich posiadanych kompetencji i możliwości) działających na rzecz dziecka i rodziny. Tylko tak rozumiany Program stanowić będzie pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylance cały czas poszukuje nowych metod pracy z rodziną, których celem jest pobudzanie aktywności i rozbudzanie potrzeb odbiorców Programu.